An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

eptisa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.eptisasee.com

ROYAL HASKONING

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Управљање Пројектним циклусом

Од идентификације ка реализацији

Ненад Чолић, Експерт за инфраструктуру, МИСП

КАКО СЕ ДЕФИНИШЕ ПРОЈЕКАТ?

- Скуп мера/активности којима се одговара потребама
- Инфраструктура која обезбеђује услугу

Укључује:

- Дефинисане циљеве
- Буџет
- Временски план
- Пројектни тим
- Дефинисане фазе развоја са одређеним учешћем различитих страна

ОД СТРАТЕГИЈЕ КА ПРОЈЕКТУ

Пројекти су опште-корисни и креативни!

- **Ствара се нешто потпуно ново**

- **Одговарају на реалне и приоритетне потребе**
- **Практично реализују делове Стратегије**
- **Садрже техничке, финансијске, организационе изазове**

УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТНИМ ЦИКЛУСОМ
PROJECT CYCLE MANAGEMENT (PCM)

- **Сврха?**
- **Да омогући доносиоцима одлука (Влада РС, ЕУ, итд.) да побољшају квалитет инвестиција**
- **Квалитет?**
- **Релевантност, оправданост, ефективност пројекта**
- **Сврха-конкретније:**
- **Да подржи добре праксе у управљању пројектима**

ПРОЈЕКТНИ ЦИКЛУС

ПРОЈЕКТНИ ЦИКЛУС - IPA

КОРАК 1
ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПРОЈЕКТА

→

КОРАК 2
РЕГИСТРАЦИЈА ПРОЈЕКТА (СЛАП)

→

КОРАК 3
ЗА СТУДИЈУ ОПРАВДАНОСТИ

↓

КОРАК 4
ПРИПРЕМА СТУДИЈЕ ОПРАВДАНОСТИ

←

КОРАК 5
ОДОБРАВАЊЕ СТУДИЈЕ (ВРС, ЕУ)

←

КОРАК 6
РАДНА ГРУПА ЗА ПРОЈЕКАТ

↓

КОРАК 7
ДОГОВОР О ФИНАНСИРАЊУ

→

КОРАК 8
ТЕХНИЧКИ ПРОЈЕКАТ, ТЕНДЕР

→

КОРАК 9
ЈАВНЕ НАБАВКЕ, ИЗГРАДЊА

ПРЕЛАЗ У НАРЕДНУ ФАЗУ = ОДЛУКА

Пројекат релевантан?
Још увек приоритет?
Обезбеђено финансирање?

Одлука:

Прихватање резултата, одобрена наредна фаза
Измена концепта, приступа, динамике
Одустајање

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Сврха

- Да се идентификују Пројекти који су у складу са националним, регионалним и локалним стратешким циљевима и приоритетима, као и са ЕУ приоритетима

Приступ

- Оцена релевантности, значаја, претходна процена оправданости пројекта
- Припрема се Предлог/концепт пројекта
- Одређује се обим/опис активности за фазу формулације/припреме

Резултати

- Предлог пројекта који је прихватљив за даљи развој и финансирање

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Улоге доносилаца одлука у фази идентификације:

- **Окупљање и координација са свим заинтересованим странама (општина и службе, ЈК предузећа, министарства)**
- **Формулација концепта и образложења пројекта**
- **Верификација потреба и статуса приоритета**
- **Потврда усклађености са националним и ЕУ сттратегијама/приоритетима**

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- По завршетку Пројекат мора бити потпуно функционалан
- Не инвестира се само у део пројекта (више компоненти, финансијера, различитих процедура, ...)
- Пројекат мора имати јасно дефинисану динамику припреме и реализације
- Пројекат се не завршава изградњом објеката – код услуга се мора осигурати наплата, покривање трошкова

ОБИМ ПРОЈЕКТА

- Величина Пројекта веома је значајна са становишта финансирања и процедура набавки
- Износ финансијске подршке по пројекту је ограничен
- Код већих пројеката захтевају веће учешће кредитних средстава
- Величина/значај пројекта условљавају различите законске процедуре
- Мањи пројекти могу се груписати у Програме

ПРИПРЕМА/ФОРМУЛАЦИЈА

Сврха

- Да се испита и потврди релевантност и оправданост концепта Пројекта
- Оправданост: техничка, еколошка, организациона, финансијска, економска
- План финансирања, анализа ризика
- Припрема техничке документације по форми и садржају у складу са законом

Приступ

- Обезбедити “власништво” над Пројектом, консултације министарств-општина
- Разрада техничке документације, тендера
- Одлука о наредној фази

ПРИПРЕМА/ФОРМУЛАЦИЈА

ОЦЕНА СТУДИЈЕ ОПРАВДАНОСТИ

КОРАК 4
ПРИПРЕМА СТУДИЈЕ ОПРАВДАНОСТИ

КОРАК 5
ОДОБРАВАЊЕ СТУДИЈЕ (ВРС, ЕУ)

КОРАК 6
РАДНА ГРУПА ЗА ПРОЈЕКАТ

ЕУ Студија оправданости садржи податке за доношење одлука:

- **Прихватање Пројекта – наредна фаза**
- **Измене/допуне пре наредне фазе**
- **Неприхватање Пројекта**

ЗАКОН О ПЛАНИРАЊУ⇔РСМ

СТРУЧНА КОНТРОЛА

РЕПУБЛИЧКА РЕВИЗИОНА КОМИСИЈА

СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА

ЛИЦЕНЦИРАНО ПРАВНО ЛИЦЕ

ГЕНЕРАЛНИ ПРОЈЕКАТ, ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

↓

ЛОКАЦИЈСКА ДОЗВОЛА

↓

ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ, СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

↓

ГЛАВНИ ПРОЈЕКАТ

↓

ГРАЂЕВИНСКА ДОЗВОЛА

↓

ПРОЈЕКАТ ИЗВЕДЕНОГ ОБЈЕКТА

ПРИПРЕМА/ФОРМУЛАЦИЈА

Основна <u>улога доносилаца одлука</u> у фази припреме/формулације пројекта:

- **Обезбедити ресурске (људске, финансијске, логистика)**
- **Установити организацију Пројекта**
- **Осигурати усклађеност са националним стратегијама**
- **Осигурати усаглешеност појединих елемената, под-фаза, посебно са Студијом оправданости**

ТЕНДЕР/РЕАЛИЗАЦИЈА

КОРАК 6

РАДНА ГРУПА ЗА ПРОЈЕКАТ

КОРАК 7

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

КОРАК 8

ТЕХНИЧКИ ПРОЈЕКАТ, ТЕНДЕР

КОРАК 9

ЈАВНЕ НАБАВКЕ, ИЗГРАДЊА

ПРИПРЕМА ⇒ РЕАЛИЗАЦИЈА

1. Основни циљ: стварање оптималних предуслова за реализацију пројекта
2. Принципи модуларности и флексибилности
3. ЕУ студија оправданости након Генералног пројекта
4. Ниво детаљности техничке документације – према врсти пројекта (јединичне цене/пројектуј-изгради)
5. “Власник пројекта” – кључна улога у координацији припреме и реализације
6. Неопходан висок степен усаглашености ЕУ студије и техничке документације (елементи, решења, фазност, трошкови, тарифе, ...)

ПРИПРЕМА ⇒ РЕАЛИЗАЦИЈА

1. Пожељно учешће програма ТА у припреми/праћењу техничке документације
2. Техничка документација не сме да садржи имена и фабричке ознаке испоручилаца опреме.
3. Описи радова и техничке спецификације посебно, предмер са сажетим описима, усклађен са спецификацијама.
4. Кроз припрему пројеката не може се разматрати само једно, унапред одређено техничко решење, оптимизација кроз *cost-benefit* анализу.

РЕАЛИЗАЦИЈА

Основна улога доносилаца одлука у фази реализације пројекта:

- **Реализација пројекта у постојећим условима (фазност, буџет, динамика)**
- **Да се осигура стално ангажовање “Власника пројекта”**
- **Да се осигура институционално/организациона одрживост**
- **Да се обезбеди управљање и координација пројекта**

УЧЕСНИЦИ У ПРОЈЕКТИМА КОЈЕ ФИНАНСИРА EU

Наручилац-финансујер радова - EUD

Корисници: општине

Извођач – кроз јавну набавку

Надзор – обезбеђује Наручилац

УЧЕСНИЦИ У ПРОЈЕКТИМА КОЈЕ ФИНАНСИРА EU

НАРУЧИЛАЦ – EUD

НАДЗОР

ИЗВОЂАЧ

Јединица за имплементацију

ЈКП, локална самоуправа, министарства, консултанти

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
Gradimo zajedno za budućnost

REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.eptisasee.com

ROYAL HASKONING

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
Gradimo zajedno za budućnost

eptisa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.eptisasee.com

ROYAL HASKONING

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
Gradimo zajedno za budućnost

ROYAL HASKONING

VNG

Хвала на пажњи

Ненад Чолић, Стручњак за инфраструктуру програма МИСП

ncolic@misp-serbia.rs

+ 381 63 451-174